

Lausunto nuorisolain uudistaminen – työryhmämuistion esityksestä uudeksi nuorisolaiksi Dnro 53/040/2014

Vates-säätiön tarkoituksena on edistää erityistä tukea tarvitsevien vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden kuntoutusta ja työllistymistä. Toiminnan kohderyhmänä ovat osatyökykyisten työllistämisen, kuntoutuksen ja koulutuksen sidosryhmät.

Vates-säätiön taustayhteisöt kannustavat ja tukevat aktivointitoimenpitein nuoria heidän elämänsä nivelvaiheissa. Vates-säätiö antaa lausuntonsa nuorisolain uudistamisesta tästä näkökulmasta.

Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden nuorten kuntoutuksen ja työllistymisen näkökulmasta uuden nuorisolain tavoitteet ovat erinomaisia. Yhteiskunnan tuki erityisryhmille vähentää syrjäytymistä ja edistää erityisryhmiin kuuluvien koulutukseen, kuntoutukseen ja työelämään siirtymistä ja työssä pysymistä. Yhdenvertaisuuslain (30.12.2014/1325) mahdollistama positiivinen erityiskohtelu tukee nuorisolain tavoitteiden toteuttamista erityisryhmiin kuuluvien kohdalla.

Tilastojen mukaan mielenterveysongelmiin perustuvat eläkepäätökset ovat lisääntyneet niin nuorten kuin muissakin ikäryhmissä viimeisen 15 vuoden aikana. Nuorisotyöttömyyden lisääntyminen ja laajeneva tuen tarve muilla elämän sektoreilla edellyttävät uusia toimia, joilla tuen tarpeessa olevia nuoria saadaan paremmin palveluiden ja yhteiskunnan tukiverkoston piiriin. Tästä näkökulmasta on tärkeää, että monialaista yhteistyötä ja etsivää nuorisotyötä koskevia säännöksiä tarkistetaan ja laissa korostetaan myös nuoren osallisuuden ja elämäntahallinnan edistämistä. Samalla kuntia kannustetaan lisäämään etsivän nuorisotyön toimintamalleja.

Työpajatoiminnan vakiinnuttaminen säätämällä valtionavustuksen myöntämisestä nuorten työpajatoimintaan on merkittävä parannus nykyiseen lakiin ja on erittäin kannatettava uudistus. Nuorten työpajatoiminta on vakiintunut monilla paikkakunnilla yhdeksi työhön siirtymisen väyläksi ja tärkeäksi toimintamuodoksi. Erityistä tukea tarvitsevien nuorten kohdalla työpajatoiminta avaa mahdollisuudet omatahtiseen ja räätälöityyn polkuun kohti koulutusta ja työelämää.

Kun kuntien tehtäviä pyritään vähentämään uusilla lainsäädäntöhankkeilla, tulee samalla huolehtia siitä, ettei erityisryhmiin kuuluvien nuorten palveluihin ohjaaminen tai hakeutuminen vaikeudu. Esimerkiksi pelkästään sähköisten palveluiden käyttäminen sulkee ulkopuolelle osan näkövammaisista nuorista. Esteettömyys myös nuorten palveluiden tuottamisessa on tärkeää.

Helsingissä 19. päivänä marraskuuta 2015

Jaana Pakarinen
toimitusjohtaja
Vates-säätiö